

Lars Lilholt 40 år i DMF

Af Erik Lyhne - Fotos: Flemming Ege, Lilholts arkiv og pressefotos

Interview med Lars Lilholt

Lars du blev meldt ind i DMF i 1978 og har 40-års medlemsjubilæum i år. Hvad fik dig til at melde dig ind i DMF?

Ja, jeg har været medlem i Aarhus Afdelingen i 40 år, og jeg husker tydeligt, da jeg kom op til den daværende formand Per Hillers i Langelandsgade for at melde mig ind.

Jeg spillede på det tidspunkt i Kræn Bysteds og var kommet med i bestyrelsen af Aarhus Musikkontor, sammen med bl.a. Sven Gaul (TV2), Lone Poulsen (Shit & Chanel) og Gunnar Madsen (senere formand for Rosa). I Aarhus Musikkontor havde man som krav, at orkestrene skulle være organiseret i DMF. Ved samme lejlighed blev jeg også medlem af a-kassen.

Hvad har det betydet for dig at være medlem af DMF?

Dengang jeg meldte mig ind, var det forbundet med den stolthed, at nu var jeg rigtig musiker. På det tidspunkt var optagelsesprøverne afskaffet, men jeg havde samtidig lige været til optagelsesprøve i Silkeborg Kammerorkester og bestået på violin, så det havde ikke været noget problem. Det var også godt at komme i a-kassen, for det var ikke altid, man tjente så mange penge. Så kunne man supplere på

Lars Lilholt - Story Teller 2018

støtten. Jeg var medlem af a-kassen ind til 1984, hvor jeg blev smidt ud, fordi jeg havde hyret en lydmand og var begyndt at blive en slags arbejdsgiver. Jeg har altid været glad og stolt over at være DMF'er.

Man kan ikke snakke sig til at få musikken til at swinge.

Du har turneret i 45 år og holdt dig på toppen af dansk musik i lige så mange år. Hvordan kan du holde dampen og energien oppe?

Jeg tror, det er det samme, der gælder for alle i denne branche. Vi lever i det. Nogle gange siger jeg: "Jeg har ikke en karriere, jeg har et liv". Jeg har aldrig haft svært ved at finde motivationen. Lige nu omgiver jeg mig også med yngre og yngre mennesker, og det får jeg en stor energi af. Mine musikere har også været med gennem mange år. Der har ikke været de store udskiftninger. Gert Vincent var med fra starten med Lars Lilholt Band i 1983 og er stadig med. Jeg kan godt

lide, at mine musikere tager ejerskab af orkestret, som til gengæld også tager farve af de musikere, der spiller i bandet. Det giver en god energi. Man kan ikke snakke sig til at få musikken til at swinge. Det kommer, når man spiller så mange jobs, som vi gør. Så kender man hinanden – både personligt og musikalsk.

Har din karriere altid været på toppen?

Nej, det har kørt op og ned. Da vi startede i 1983 med Lars Lilholt Band, kom der måske 50 til en koncert – og næste gang vi spillede der, kom der måske 85, og siden har det udviklet sig. Pladerne solgte ikke alverden, før vi kom på Polygram i 1987. Så begyndte der at ske noget. I 1988 fik jeg min første sølvplade med "I en sommernat" og kom på top-20. Så gik der lidt krise i det omkring "Engang Drog Vi Ud For At Slå Tiden Ihjel", fordi folk var blevet lidt trætte og møre. Vi holdt en lille pause, og jeg turnerede med

Gerda-Fiil fra Hvidstengruppen og Lars Lilholt - 1994

Lars og Tine Lilholt 1995

Øyvind Ougaard. Men så sad min bror og mixede på den plade, der kom til at hedde "Kontakt". Den solgte 100.000 – og vi fik nyt liv igen. Så var der lidt krise, da min bror stoppede i 2004. Det vakler altid, når de bærende kræfter stopper. Men så fik vi nye folk med f.eks. Eskild Dohn, som var med i fem år. Lige nu har vi fået Eddi Jarl og Kristian Fogh med på hhv. trommer og keyboard. Musikken flytter sig hele tiden, når der kommer nye musikere med. Og sådan skal det også være – ellers bliver det for kedeligt.

Optræder på egen risiko

Du måtte aflyse tre koncerter sidste år pga. din ryg. Det var første gang i din karriere, at der var en aflysning. Hvorfor står musikere pligttopfyldende på scenen næsten uanset hvad? Sidste år var jeg på krykker og 60 mg morfin om dagen for overhovedet at kunne være til. Jeg skulle have været opereret meget tidligere – men udskød det, fordi jeg gerne ville have hele turneen færdigspillet. Vi er otte

musikere på scenen og otte teknikere med på turen. Dels ville de ikke kunne få deres løn, og dels var der arrangørerne, som havde brugt oceaner af tid på at få det hele til at køre. Jeg fik på egen risiko lov til at fortsætte, indtil jeg ikke kunne mere. Jeg har efterfølgende brugt et halvt år til at blive genoptrænet. Og nu kører det igen. Man vil bare så nødig give op – og selvom jeg "tågede rundt" på morfin sidste år – så spillede vi altså alligevel. Men der var også en meget positiv side, for da jeg lå derhjemme og kunne ingenting, fik jeg skrevet sange til mit nye album "Drømmefanger". Som jeg siger: "Lediggang er roden til al kunst". Jeg opfatter, at du søger tilbage til rødderne på "Drømmefanger"? Du synger bl.a. om den første Roskilde koncert, har et nummer med af Lars Dam Sørensen, og mange af musikarrangementerne får mig til at tænke tilbage på Kræn Bysted's? Ja, der er historien om, at jeg spillede med Kræn Bysteds på Roskilde og mødte Bob Marley. Det er der kom-

Kræn Bysteds 1977

met et nummer ud af. Jeg har også indspillet "Morgenlyset" med musik af Lars Dam Sørensen. Den stammer tilbage fra Kræn Bysted's 2. LP. Jeg syntes ikke, ordene lå godt i munden på mig som 64-årig – så jeg lavede teksten om og beholdt omkvædet. Og ja man kan godt tænke tilbage på Kræn Bysteds, for "Drømmefanger" er langt hen af vejen akustisk, der er violin, banjo og fløjter med. Men der er også mange andre ting på CD'en. Men jeg tror, det bliver en hel anden plade næste gang.

Ikke helt død endnu

På "Drømmefanger" har du Oh Land og Johnny Madsen med som sangere. De kommer vel nærmest fra hver sin side af musikken og repræsenterer både den unge og ældre generation af musikere. Hvilken inspiration giver det for dig?

Grunden til, at Johnny synger med, er, at jeg læste teksten op for ham, og hans kommentar var "at du er da ikke helt død endnu". Jeg tænkte, at den skal Johnny synge med på. Jeg synes selv, at jeg lyder som en dreng på det nummer, og når jeg synger sammen med Oh Land, lyder jeg som en voksen mand.

Du har spillet og lavet plader sammen med stort set hele din familie. Hvad betyder det at vokse op i en familie,

Lars Lilholt - Story Teller 2018 - Kristian Fogh, Eddi Jarl Sørensen, Mads Kjøller-Henningsen, Gert Vincent

hvor musikken har en samlende og bærende kraft?

Det startede faktisk med, at min bedstefar havde en danseskole i Aalborg. Så jeg er også vokset op med polkaer og danse i mange variationer samtidig med, at min far spillede Mozart kvartetter med sine kammerater. Som 11-årig fik jeg min første guitar, som jeg har taget med på denne turne. Min bror og mine søstre spillede klaver, fløjte, klarinet mv. Min far var en fortabt spillemand og egentlig uddannet arkitekt. I 1973 var der oliekrise og byggeriet gik i stå, og han blev fyret.

Men han fik så job i symfoniorkestret i Aalborg som bratschist. Så var han der, til han fik arbejde i Afrika som arkitekt.

Bange for klaverlærerinden

Hvad betyder det for børn, at musikken er levende inden for hjemmets fire vægge? Du har vel aldrig lært at spille?

Jeg ville nogle gange ønske, at jeg havde gået mere til spil. Men jeg startede som 4 årig med at lære lidt blokfløjte. Derefter købte min far et klaver og fik en klaverlærerinde til at komme hjem til os. Så gik jeg og

Dalton Trioen med Lars Lilholt, Allan Olsen og Johnny Madsen 1986

FAKTABOX

f. 1953 i København, student 1972 Aalborghus statsgymnasium, læreruddannet fra Silkeborg seminarium 1977. Turnerende musiker siden 1973 og medlem af DMF siden 1978.

40 års jubilæum i år i forbundet. Skrev den første sang i 1969 og medvirker på den første LP i 1975 med Himmerlands-Spillemændene. Senere i 70'erne 3 LP'er med Kræn Bysteds

Sidenhen mange udgivelser i eget navn og sammen med Lars Lilholt Band og Dalton. Senest Manifest 2013 (opsamling fra hele karrieren), Amulet 2015 og Drømmefanger 2018 «Hvor kommer sangene fra? - i Lars Lilholts univers» af Jakob Wolf (2005)

Selvbiografi «Drømme og Dæmoner» (2010)
Samtale bog "Prøv og hør" med Henrik Marstal og Komponisten Karl Aage Rasmussen (2014)
www.larslilholtband.dk

alle mine søskende til klaverspil. Jeg fik aldrig øvet mig og var bange for hende. Det var som om, jeg blev straffet, hver gang hun var der, så jeg stak af. Så fik jeg som sagt min guitar og gik til lidt Fernando Sor og lærte også lidt akkorder. Lige pludselig kunne jeg spille "Han er oppe klokken 8" og lidt Bob Dylan. Der har jeg nok været 13-14 år. De ældste indspilninger, jeg har med mig selv, er som 16-årig. Det lyder meget godt – og jeg spiller vist ikke meget bedre guitar i dag, men jeg synger bedre! Så musikken var med i den luft, vi indåndede.

Nogle af dine melodier har rødder tilbage til gammel folke- og renæssancemusik? Hvordan har du arbejdet med det?

Det historiske har altid ramt en klang i mig. Jeg opdagede den tidlige renæssancemusik og begyndte at spille krumhorn og blokfløjte og var på kurser i den stilart. Jeg har genbrugt noget af den musik i mine sange. "Kald det kærlighed" er bygget over højrenæssancemusik efter Prætorius.

Der er ikke en blå tone i den sang. Det er snehvid overklasseeuropæisk. Men den rammer noget i vores gener. Jeg mener ikke, at min musik er tilbageskuende, men jeg erkender, at jeg står på skuldrene af en gammel tradition, som jeg finder inspiration i.

På opdagelse i avantgardistisk musik

Du har udgivet samtalebogen "Prøv og hør", hvor du og komponisten Karl Aage Rasmussen udveksler erfaringer og diskuterer musik. Hvad har det betydet for dig at møde en musiker, der har et helt andet ståsted end dig selv?

Vi er blevet venner, og vi havde det rigtig hyggeligt undervejs. Men det gode var, at vi havde mange af de samme tanker om musikken og dens virkning. Hans musik er efter min mening meget avantgardistisk, men det fik åbnet min øjne at høre det og høre koncerter, som jeg blev inviteret med til at høre. Vi talte sågar om, at vi skulle lave nogle koncerter sammen, men det er ikke rigtig blevet til noget. Musik er musik, og derfor skal vi også gå på opdagelse i andre genrer og få inspiration.

Hvad kan musikken, som andre kunstformer ikke kan?

Noget af det, jeg elsker ved rytmisk musik, er, at det er en eksponent for sammenhold og fællesskab. Når musikken swinger, og jeg står på en scene med mange mennesker foran,

så er det egentlig min største ambition at nedbryde skellet mellem os og publikum og lave fællessang og få et fællesskab op at stå. Det er noget af det, musik kan. Musik kan også være et meget præcist sprog, hvor en enkelt tone kan få tårer til at falde og hjerter til at slå. Jeg var til Paul McCartney koncert i 2004, og da han spillede "Got to get you into my life" spang tårerne, og jeg kunne mærke mine ungdomsfølelser og faktisk lugte linoleummet fra vores gamle børneværelse. Det var en stærk oplevelse.

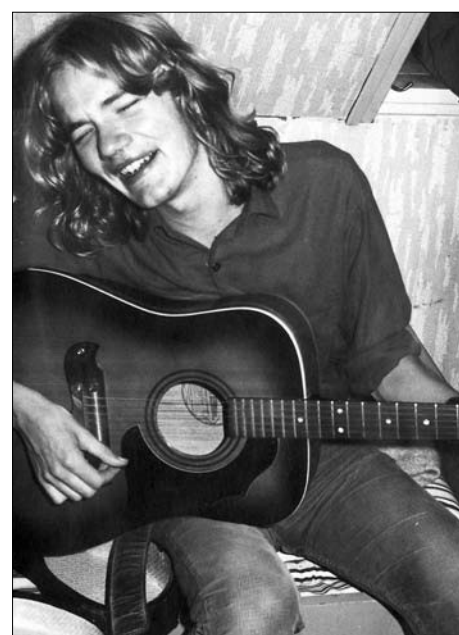
Øjeblikke med evighed

Hvad er nogle af dine største oplevelser som musiker?

Roskilde festival i 1983 med Lars Lilholt band, hvor vi kunne mærke, at der var noget særligt på vej. Med Kræn Bysted's spillede vi engang i Schweiz sammen med Kate og Ann McGarrigle. Her åbnede himlen sig. Der har også været fantastiske duo-koncerter med Kristian Fogh, hvor det også bare lige pludselig swingede ud over scenekanten. Og ikke at forglemme vores koncerter i "Tivoli Friheden" der er en århusbegivenhed, hvor vi sidste år samlede over 11000 velsyngende mennesker. Man glemmer sig selv, og man er mest sig selv, når man glemmer sig selv. Det bliver til øjeblikke med evighed.

Lars Lilholt med hættetrøje 1996

Lars Lilholt med guitar 1971